

Vabilo na Dan odprtega znanja 2023 in delavnico

17. oktober 2023 od 10.00 do 14.40 v živo v +MSUM in na spletu.

Vabimo vas na že četrty Dan odprtega znanja, ki bo letos potekal v okviru programa in ob podpori organizacije Knowledge Rights 21. Na dogodku bodo strokovnjaki iz različnih evropskih držav obravnavali dve temi: v prvem delu bodo obravnavane **pravne podlage za podatkovno analitiko**, ki je ključni del strojnega učenja in s tem povezane umetne inteligence in splošno izjemo za raziskovanje. V drugem delu bo predstavljena **odprta znanost v teoriji in praksi** tako v Sloveniji kot tudi v nekaterih državah Zahodnega Balkana. Na dogodek vabimo tako predstavnike raziskovalnih in izobraževalnih institucij iz Slovenije in držav Zahodnega Balkana kot tudi zainteresirano javnost.

Pridružite se nam in se seznanite z najnovejšimi spoznanji na področju odprtega znanja.

Dogodek bo potekal dne **17. oktobra 2023** od 9.30 do 14.40 v prostorih [Muzeja sodobne umetnosti, Maistrova 3, 1000 Ljubljana](#) (+MSUM) in se bo prenašal tudi preko spleta. Delavnica **18. oktobra 2023** bo potekala samo v živo.

Prosimo, da se za udeležbo na dogodku in delavnici predhodno prijavite preko spleta na sledeči povezavi: [prijava](#). Povezavo za prenos dogodka preko spleta bomo prijavljenim osebam poslali dan pred dogodkom. Udeleženci, ki se bodo dogodka udeležili v živo, pa se bodo lahko prijavili tudi na samem dogodku v +MSUM 17.10.2023 od 9.00 do 9.30.

Dogodek bo letos v celoti potekala v angleškem jeziku, ker se ga bodo udeležili številni gostje iz tujine. Predavali bodo Benjamin White, prof. dr. sc. Ivana Kunda, prof. dr. Iza Razija Mešević, prof. dr. Neda Zdraveva, prof. dr. Dušan V. Popović, Paul Keller in univ. ass. dr. Žiga Škorjanc.

Letošnji Dan odprtega znanja podpira organizacija Knowledge Rights 21, ki se zavzema za izboljšanje dostopa do znanja po vsej Evropi.

V juniju letošnjega leta je bila v okviru projekta Knowledge Rights 21 ustanovljena [raziskovalna mreža KR21 za področje Zahodnega Balkana](#). Prva raziskovalna naloga se je osredotočala na avtorsko-pravno izjemo za podatkovno in besedilno rudarjenje. Na dogodku bo obravnavana ta posebna izjema, ki predstavlja pravno podlago za podatkovno analitiko, kot tudi splošna izjema za raziskovanje, ki je bila v EU uvedena z [Infosoc Direktivo 2001/29/ES leta 2001](#), v Sloveniji pa je bila implementirana šele lansko leto s spremembo avtorsko-pravne zakonodaje. V zaključnem delu bo mag. Dunja Legat predstavila tematiko odprte znanosti, kot v praksi v Sloveniji poteka v skladu s strategijo in zakonodajo na tem področju. Gostje iz držav Zahodnega Balkana nam bodo predstavili aktivnosti, ki na tem področju potekajo na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, v Severni Makedoniji in v Srbiji.

Delavnica v okviru Dneva odprtega znanja

18. oktober 2023 od 10.00 do 14.00 v živo v +MSUM

V okviru dneva odprtega znanja pripravljamo posebno delavnico za raziskovalce iz Mreže raziskovalcev KR21 za Zahodni Balkan, ki bo potekala 18. oktobra 2023 v prostorih [Muzeja sodobne umetnosti, Maistrova 3, 1000 Ljubljana](#) (+MSUM).

Na delavnici bomo podrobneje razpravljali o vprašanjih upravljanja avtorskih pravic in odprtih podatkov v skladu z načeli odprte znanosti. Osredotočili se bomo na obveznost avtorjev, da upravljajo svoje avtorske pravice v skladu z načeli odprte znanosti, kar pomeni možnost pridržati svoje pravice (*rights retention*). Prav tako bomo preučili posebno zakonsko ureditev, ki obravnava domnevo o pridržanju pravic avtorjev za sekundarno objavo (*secondary publication rights*). V drugem delu se bomo pogovarjali o raziskavi na področju podatkovnega in besedilnega rudarjenja, ki poteka v okviru Mreže raziskovalcev KR21 za Zahodni Balkan.

Vabimo predstavnike raziskovalnih in izobraževalnih institucij iz Slovenije, da se pridružijo naši delavnici. Delavnica bo potekala izključno v živo in ne bo na voljo preko spleta. Za udeležbo na delavnici je obvezna predhodna prijava, ki jo je potrebno opraviti najkasneje do 17.10.2023, na naslednji povezavi: [prijava](#). Delavnica bo potekala v angleškem jeziku. Število mest je omejeno, prednost bodo imeli predstavniki institucij, ki so člani Slovenske skupnosti odprte znanosti.

PROGRAM - 17. oktober - Dan odprtega znanja

- 9.00. - 9.30 **Prihod udeležencev in prijava**
- 9.30. - 9.45 **Pozdravni nagovor**
dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPi
- 9.45 - 10.15 **KNOWLEDGE RIGHTS 21 - predstavitev projekta**
Benjamin White, Knowledge Rights 21
- 10.15 - 10.45 **Pravne podlaga za podatkovno in besedilno rudarjenje po svetu**
Benjamin White, Knowledge Rights 21
- 10.45 - 11.15 **Pravna podlaga za podatkovno in besedilno rudarjenje v EU**
Paul Keller, Open Future
- 11.15 - 11.30 **Izjema za podatkovno in besedilno rudarjenje za raziskovalce v Sloveniji**
dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPi
- 11.30 - 11.45 **Vprašanja in odgovori**
- 11.45 - 12.00 Odmor za kavo
- 12.00 - 12.50 **Izjeme in omejitve avtorskih pravic v namene znanstvenega raziskovanja - ureditev na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Severni Makedoniji**
prof. dr. sc. Ivana Kunda, prof. dr. Iza Razija Mešević, prof. dr. Neda Zdraveva, prof. dr. Dušan V. Popović
Moderira: dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPi
- 12.50 - 13.20 **Odprta znanosti v teoriji in praksi v Sloveniji**
mag. Dunja Legat
- 13.20 - 13.30 **Vprašanja in odgovori**
- 13.30 - 14.30 **Okrogla miza: Odprta znanost v državah Zahodnega Balkana - Akcijski načrti na Hrvaškem, v Bosni in Hercegovini, Srbiji in Severni Makedoniji**
prof. dr. sc. Ivana Kunda, prof. dr. Iza Razija Mešević, prof. dr. Neda Zdraveva, prof. dr. Dušan V. Popović
dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPi
- 14.30 - 14.40 **Vprašanja in odgovori**

PROGRAM - 18. oktober - delavnica v okviru Dneva odprtega znanja

9.30 - 10.00	Prihod udeležencev in prijava
	Odperta znanost in upravljanje avtorskih pravic
10.00 - 10.45	Razlika med pridržanjem pravice in avtorjevi pravici sekundarne objave Benjamin White, Knowledge Rights 21
10.45 - 11.00	Obveznost pridržanja pravice po slovenskem pravu dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPI
11.00 - 11.30	Secondary publishing rights uni. ass. dr. Žiga Škorjanc, Institut für Innovation und Digitalisierung im Recht Universität Wien
11.30 - 12.00	Debata o odprti znanosti in upravljanju avtorskih pravic Benjamin White, Knowledge Rights 21, dr. Maja Bogataj Jančič, Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino ODIPI, prof. dr. sc. Ivana Kunda, prof. dr. Iza Razija Mešević, prof. dr. Neda Zdraveva, prof. dr. Dušan V. Popović, uni. ass. dr. Žiga Škorjanc
12.00 - 12.15	Odmor za kavo
12.15 - 14.00	Sestanek z Mrežo raziskovalcev KR21 za Zahodni Balkan

Odprto znanje

Odprto znanje je znanje, ki ga lahko vsak uporablja, predeluje in razširja brez pravnih, družbenih in tehnoloških omejitev. Odprti podatki in odprte vsebine, odprta znanost in odprto izobraževanje, odprta strojna oprema in odprta računalniška oprema, so vsi gradniki odprtega znanja in posledično odprte družbe.

Knowledge Rights 21

[Knowledge Rights 21](#)

Knowledge Rights 21 (KR21) je strateška pobuda, namenjena preoblikovanju zakonodaje in praks po vsej Evropi, s ciljem okrepiti univerzalno pravico do znanja. Poudarjajoč ključno vlogo odprtega deljenja znanja v izobraževanju, inovacijah in kulturni angažiranosti, KR21 zagovarja neomejen dostop do informacij tako v analogni kot digitalni obliki. Prepoznavajoč ključno vlogo raziskovalcev, učiteljev in učencev, se KR21 osredotoča na sprožanje zakonodajnih, regulativnih in političnih reform, da bi ustvaril informacijski ekosistem, ki je ugoden za evropske državljane. To vključuje modernizacijo avtorskih zakonov, uredb digitalnih platform, zakonov o konkurenci ter znatne naložbe v digitalno javno raziskovalno in izobraževalno infrastrukturo. Z sodelovanjem s političnimi odločevalci in zainteresiranimi stranmi preko svojega Odbora za politiko, osebja v Bruslju in koordinatorjev držav po vsej Evropi, se KR21 trudi uresničevati svoje cilje po vsej celini in še dlje.

Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino – ODIPI

Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino je raziskovalna in izobraževalna institucija, ki deluje na področju prava intelektualne lastnine, zlasti avtorskih pravic, prava interneta in družbe, upravljanja podatkov, zlasti odprtih podatkov, v povezavi z umetno inteligenco. ODIPI deluje tudi kot zagovornik bolj uravnoteženega sistema avtorskega prava in svetuje zlasti javnim raziskovalnim in izobraževalnim institucijam ter ustanovam za varstvo kulturne dediščine, ki se zavzemajo za široke izjeme in omejitve avtorskih pravic in druge rešitve, ki stremijo k temu cilju, na tem področju in v tej vlogi deluje kot nacionalni in regionalni koordinator v projektu Knowledge Rights 21. ODIPI je zelo aktiven na področju odprte znanosti in sodeluje pri mednarodnih projektih, v Sloveniji pa je član Skupnosti odprte znanosti. ODIPI je vključen v mrežo centrov (Network of Centers), ki vključuje najpomembnejše institucije s področja interneta in družbe, ki delujejo po celem svetu. ODIPI je sestrška institucija Inštituta za intelektualno lastnino, ki deluje že od leta 2004.

ORGANIZATORJI DOGODKA

Dogodek Dan odprtega znanja organizira [Inštitut za odprte podatke in intelektualno lastnino](#), ki je [nacionalni koordinator Knowledge rights 21 za Slovenijo](#) in [regionalni koordinator Knowledge rights 21 za države Zahodnega Balkana](#).